گزارش

جام جهانی مانعی برای رونق بازار

شرق: «در روزهایی که فرصت کمی تا آغاز جام جهانی باقی مانده کسی انتظار ندارد تا بازار خودرو رونق بگیرد.» این جمله را یکی از فروشندگان بازار در تفسیر شرایط جاری دادوستدهای خودرو بیان می کند. هر سال با نزدیکی به روزهای ابتدایی تیرماه بهای انواع اتومبیل در بازار معاملات تهران قدری افزایش می یافت ولی امسال تصادم تیرماه با روزهایی که فوتبال به اصلی ترین دلمشغولی خریداران بدل می شود، بهای خودرو هنوز فرصتی برای گران شدن پیدا نکرده است. حتی مدل های مطلوب طبقه متوسط و نوخاسته هم که همیشه در روزهای میانی و انتهای بهار اولین گام ها را برای گرانی برمی داشت بر سنت سال های قبل خود خط بطلانی کشیده و کماکان بر همان بهای روزهای اردیبهشت ماه پافشاری دارد. انتشار خبر برطرف شدن مشکل قرارداد ال-۹۰ و توافق خودروسازان ایرانی با همتایان فرانسوی خود نیز در توقف قیمت ها بی اثر نبوده است. از هنگامی که مقامات صنعتی کشور اعلام کردند که لوگان را به زودی روانه بازار می سازند، فروشندگان بازار متوجه شدند که دیگر فرصتی برای افزودن به بهای پراید و RD باقی نمانده است. در همین حال روز گذشته اخباری در مورد تولید فیات از اواخر شهریورماه در ایران نیز انتشار یافت. این خودرو به عنوان یکی از اصلی ترین رقبای ال-۹۰ به بازار وارد می شود تا رقابت دو کمپانی فرانسوی و ایتالیایی در بازار ایران شکل بگیرد. ورود فیات با قیمتی در حدود ۹ میلیون تومان می تواند به عنوان خطری برای پراید و پژو GLX نیز مطرح شود هر چند که شاید تیراژ پائین اتومبیل فیات فرصت رقابت را از او بگیرد و تاثیری در سرنوشت نمونه های دورگه ایرانی-فرانسوی به وجود نیاورد. تولید فیات سی ینا که رقیب ال-۹۰ محسوب می شود، از اواخر شهریورماه به صورت آزمایشی در ایران آغاز می شود. مسئولان شرکت بن رو قصد دارند تولید این خودرو را پیش از «ال-۹۰» آغاز کنند و بر همین اساس تولید این خودرو از اواخر شهریور ماه آغاز می شود. این خودرو صندوقدار در کلاس B قرار بود از نیمه دوم سال ۲۰۰۵ تولید شود، اما به دلیل مجهز نبودن کارخانه، این کار بارها عقب افتاد. در تولید این خودرو شعبه فیات در ترکیه ـ شرکت توفاژ ـ به طرف ایرانی کمک خواهد کرد و بنابر برنامه ریزی های انجام شده، ظرفیت تولید فیات در دو فاز به ۲۰۰هزار دستگاه خواهد رسید، ضمن اینکه ارزش و حجم سرمایه گذاری برای تولید این خودرو ۲۰۰ میلیون یورو ذکر شده است. خودروهای فیات در شرکت بنیان توسعه صنعت پارس (همکار فیات در ایران) تولید می شود. این دو شرکت در خصوص همکاری مشترک برای تولید خودرو و گسترش صنایع جانبی این صنعت هفتم بهمن سال ۸۳ قراردادی را برای تولید مدل های پالیو هاچ بک، سیانا مدل سدان، ادونچر مدل استیشن واگن، وانت استردا، سری خودروهای چندمنظوره دوگانه سوز به همراه خودروهای دوبلو و مالتی پلا با قابلیت استفاده از دو نوع سوخت بنزین و CNG امضا کرده اند. پیش از این گفته شده بود که فیات در چند مدل و با قیمت بین ۹ تا ۱۷ میلیون تومان عرضه می شود. شرکت بنیان توسعه پارس، همکار سان یانگ کره و فیات ایتالیا است که توسط جمعی از مدیران سابق ایران خودرو اداره می شود و تاکنون نیز تولید سان یانگ موسوم به بنز کره ای و کراندو در این شرکت آغاز شده است.

اتومبیل	پایین ترین و بالاترین قیمت
پراید GTX	۶/۷۵۰/۰۰۰تومان ۶/۸۰۰/۰۰۰تومان
پژو GLX	۱۱/۵۰۰/۰۰۰تومان ۱۱/۷۰۰/۰۰۰تومان
پژو ۲۰۶ تیپ ۶	۱۳/۵۰۰/۰۰۰تومان ۱۳/۶۰۰/۰۰۰تومان
سمند LX	۱۲/۹۰۰/۰۰۰تومان ۱۳/۱۰۰/۰۰۰تومان
MVM	۷/۲۵۰/۰۰۰تومان ۷/۳۵۰/۰۰۰تومان
ورنا	۱۲/۶۰۰/۰۰۰تومان ۱۲/۷۵۰/۰۰۰تومان

خبر

نرخ تعرفه واردات انواع قطعات خودرو

فارس: تعرفه جدید واردات انواع قطعات خودروهای سبک و سنگین، اتوبوس، مینی بوس، کامیون، جرثقیل و تراکتور در سال ۸۵ اعلام شد. بر اساس تصویب کمیسیون ماده یک، تعرفه وسایل نقلیه موتوری برای حمل و نقل ۱۰ نفر یا بیشتر ۳۰درصد تعیین شد. بر این اساس، تعرفه بدنه برای سواری و سواری کار و وانت ۲۵درصد و برای اتوبوس، مینی بوس، کامیون، کامیونت و کشنده جاده ای ۱۵درصد تعیین شده است. تعرفه سپرها و اجزا و قطعات آنها نیز برای امسال در مورد سواری، سواری کار و وانت ۲۵درصد و برای سایر خودروها ۱۵درصد خواهد بود. در سال جاری همچنین برای کامیون های جرثقیل دارای دو کابین مجزا به نحوی که کامیون و جرثقیل برای یکدیگر طراحی شده باشند، ۱۵درصد تعرفه، اما برای کامیون های دارای دکل حفاری، وسایل آتش نشانی، کامیون های بتون ساز (بتونیر) و کامیون دارای تجهیزات نصب شده x -ray برای بازرسی کالا ۲۰درصد تعرفه منظور شده است. در مورد شاسی موتوردار نیز تعرفه برای خودروهای سواری، سواری کالا و وانت ۶۵درصد، اما برای سایر خودروها از قبیل اتوبوس، مینی بوس، کامیون و کامیونت و کشنده های جاده ای تعرفه ۲۰درصدی در نظر گرفته شده است. بر اساس تصمیم کمیسیون ماده یک، همچنین تعرفه جعبه دنده برای خودروهای سواری، سواری کار، وانت و تراکتورسازی ۲۵درصد و برای سایر خودروها ۱۵درصد تعیین شده است. تعرفه کمک فنرها، محورهای متحرک و غیرمتحرک خودرو و اجزا و قطعات آنها نیز برای خودروهای سواری، سواری کار، وانت و تراکتور کشاورزی ۲۵درصد و برای سایر خودروها ۱۵درصد خواهد بود. بر این اساس در بخش واردات تراکتور نیز، تعرفه تراکتورهای کوچک قابل هدایت به وسیله انسان پیاده و تراکتورهای جاده ای برای نیمه تریلرها ۱۵درصد خواهد بود، در حالی که تعرفه این رقم برای تراکتورهای چرخ زنجیری کشاورزی با قدرت بیش از ۱۲۰ قوه اسب بخار ۴درصد تعیین شده است. این رقم در مورد سایر تراکتورهای چرخ زنجیری ۱۵درصد خواهد بود.

افزایش قیمت جهانی طلا

طلا	قیمت (تومان)	نوسان
یک مثقال طلای ۱۸ عیار	۶۵۴۳۰	۱۰۰
یک مثقال طلای ۱۷ عیار	۶۱۵۰۰	۱۰۰
یک گرم طلای ۱۸ عیار	۱۴۲۰۰	۴۰
یک گرم طلای ۱۷ عیار	۱۳۳۵۰	۵۰
سکه بهار آزادی	۱۶۶۵۰۰	۵۰۰
سکه طرح جدید	۱۴۴۵۰۰	۵۰۰
نیم بهار آزادی	۷۴۵۰۰	۰
ربع بهار آزادی	۳۷۵۰۰	۰

شرق: بهای طلا در بازار نیویورک ۲ دلار گران شد. این مهم ترین اتفاقی بود که روز گذشته در بازار بین المللی رخ داد. شاید هیچ کدام از صاحب نظران بازار تا دو روز پیش تصور نمی کردند که قیمت ها سیر صعودی را پیش گیرند ولی حالا اتفاقاتی به وقوع پیوسته که تمام تحلیل های فروشندگان بازار را تغییر داده است. دیروز بهای طلا در بازار نیویورک ۲ دلار و ۵۰ سنت افزایش داشت به این ترتیب بهای این فلز پرارزش در معاملات بورس آمریکا به ۶۵۰ دلار و ۸۰ سنت رسید تا دوران رکود دنباله دار را به پایان رسانده باشد. فعالان بازار اعتقاد دارند که افزایش شائبه ها در مورد رشد بهای نفت و موج جدیدی که در خاورمیانه برای خرید طلا به وجود آمده موجب شده تا قیمت ها در بازارهای جهانی روند صعودی را پیش گیرند. این در حالی است که ارزش دلار هر روز قدری تقویت می شود تا امیدها در مورد آینده فلز جادویی قدری کم رنگ تر شود. در همین حال بهای طلا و مسکوکات نیز در بازار داخلی قدری رشد پیدا کرد تا اثرات آخرین تحولات بازار جهانی به وضوح بر معاملات داخلی هویدا شده باشد. اما دیروز دلار قدری تضعیف شد تا طلا فرصت تنفس پیدا کند ولی به باور صاحب نظران بازار این روند چندان پایدار نخواهد ماند و ظرف چند روز آینده باز هم پول ایالات متحده از رقبای آسیایی و اروپایی خود پیشی می گیرد و بار دیگر طلا تضعیف می شود. با این حساب شاید نتوان همچنان به روند رشد قیمت ها امیدوار بود. بهای هر گرم و مثقال طلای ۱۷ و ۱۸ عیار در بازار دچار نوسان کمی شد که این اتفاق به دلیل قیمت گذاری های بازار جهانی به وقوع پیوسته بود. روز گذشته هر مثقال طلای ۱۸ عیار به بهای ۶۵ هزار و ۴۳۰ تومان فروش می رفت و هرگرم آن نیز ۱۴ هزار و ۲۰۰ تومان قیمت گذاری می شد.

طلا

تعرفه واردات انواع گوشت

شرق: براساس نرخ جدید تعرفه ورودی انواع فرآورده های گوشتی در سال جاری، تعرفه واردات انواع گوشت تازه یا سردکرده گاو و گوسفند ۵۰ درصد تعیین شد. براساس مصوبات کمیسیون ماده یک تعرفه گوشت حیوانات از نوع گاو، تازه یا سردکرده به صورت لاشه یا شقه در گوساله ۵۰ درصد در هر کیلو، سایر نیز ۵۰ درصد در هر کیلو است. همچنین تعرفه گوشت به صورت سایر قطعات با استخوان: ران ۵۰ درصد در هر کیلو، راسته ۵۰ درصد در هر کیلو، سردست و سینه ۵۰ درصد در هر کیلو و سایر نیز ۵۰ درصد در هر کیلو است. در ادامه این گزارش آمده است: گوشت حیوانات از نوع گاو، یخ زده به صورت لاشه یا شقه در گوساله ۵۰ درصد در هر کیلو و سایر نیز ۱۵ درصد در هر کیلو است. به صورت سایر قطعات با استخوان: ران ۵۰ درصد در هر کیلو، راسته ۵۰ درصد در هر کیلو، سردست و سینه ۵۰ درصد در هر کیلو و سایر نیز ۵۰ درصد در هر کیلو است. به صورت بی استخوان: ران ۵۰ درصد در هر کیلو، راسته ۵۰ درصدرهر کیلو، سردست و سینه ۵۰ درصد در هر کیلو در نظر گرفته شده است. بنابراین گزارش، تعرفه گوشت حیوانات از نوع گوسفند یا بز، تازه، سردکرده یا یخ زده: به صورت لاشه و شقه بره، تازه یا سردکرده ۵۰ درصد در هر کیلو است. تعرفه سایر گوشت های حیوانات از نوع گوسفند، تازه یا سردکرده: به صورت لاشه یا شقه ۵۰ درصد در هر کیلو، سایر قطعات به صورت بااستخوان ۵۰ درصد در هر کیلو و به صورت بی استخوان ۴۰ درصد در هر کیلو و لاشه و شقه بره، یخ زده۵۰ درصد در هر کیلو است. در ادامه این گزارش آمده است: تعرفه ورودی سایر گوشت های حیوانات از نوع گوسفند، یخ زده: به صورت لاشه یا شقه ۵۰ درصد در هر کیلو، سایر قطعات به صورت بااستخوان ۵۰ درصد در هر کیلو، به صورت بی استخوان ۵۰ درصد در هر کیلو و گوشت حیوانات از نوع بز ۵۰ درصد در هر کیلو است.

مظنه

نگاه دلار به ین

ارز

خشایار امینی: هفته گذشته بازار جهانی ارز در تعادل نسبی به سر برد و ارزش دلار در برابر اکثر ارزهای اصلی جهان تغییر چندانی نداشت. البته به علت ذات نوسانی بازارهای مالی از جمله بازار ارز نرخ ها ثابت نمی مانند و پیوسته در حال تغییرند اما در شرایطی که بازار در نوعی تعادل به سر می برد نرخ برابری ارزها در یک محدوده خاص نوسان می یابد و مسیر (Trend) هدف داری ندارد. پس از چند هفته سقوط پی در پی دلار در برابر ارزهای اصلی جهان هفته گذشته دومین هفته ای بود که ارزش دلار آرامش را تجربه کرد به طوری که ارزش این پول بین المللی در برابر یورو با نرخ برابری ۱/۲۷۳۷ در برابر ین ژاپن با ۱۱۲/۶۴ و در برابر پوند انگلیس با نرخ ۱/۸۵۹۲ کار خود را به پایان برد که این ارقام تفاوت چندانی با اعداد ابتدای هفته نداشتند. نبودن خبرهای درجه یک آمریکا در تقویم اقتصادی هفته گذشته نیز از عوامل دیگری به شمار می آمد که باعث کم تحرکی بازار شد زیرا اولین خبر مهم آمریکا در روز چهارشنبه اعلام شد و روزهای قبل از آن تقریباً تقویم اقتصادی هفته خالی از هر گونه اتفاق مهم بود. روز چهارشنبه خبر مهمی از منطقه یورو هم به گوش رسید که موضوع آن به شاخص IFO در اقتصاد آلمان مربوط بود. این شاخص وضعیت کنونی و انتظارات مردم آلمان از آینده اقتصاد این کشور را بیان می کند و جزء شاخص های اقتصادی مهم ژرمن ها به شمار می رود و از آنجا که آلمان قدرت اول اقتصاد اروپا محسوب می شود اخبار و شاخص های اقتصادی این کشور تاثیر بیشتری نسبت به دیگر کشورهای اتحادیه اروپا بر یورو دارد. با اعلام این شاخص و قابل قبول بودن آن یورو در برابر دلار شروع به قدرت گرفتن کرد اما چند ساعت بعد اخباری مربوط به وضعیت مسکن آمریکا به گوش بازیگران بازار رسید و دلار به شدت در برابر یورو و دیگر ارزها قوی شد و روز چهارشنبه را با پیروزی پشت سر گذاشت. خبری که خریداران دلار (Dollar Bull) را در روز چهارشنبه خوشحال کرد گزارش میزان فروش خانه های نو (New Home Sales) بود که از ۱۱۴۲۰۰۰ به ۱۱۹۸۰۰۰ واحد افزایش پیدا کرده بود و به نوعی بعضی نگرانی ها در رابطه با بحران بازار مسکن در آمریکا را خنثی می کرد. اگرچه هنوز اکثر کارشناسان اعتقاد دارند تنها با توسل به یک عدد نمی توان اظهار نظر قطعی کرد و هنوز وضعیت بازار مسکن در آمریکا مبهم است اما دلار بعد از اعلام این خبر جان تازه گرفت. بر خلاف روز چهارشنبه که بازار عکس العمل زیادی به اخبار از خود نشان داد روز پنجشنبه ترجیح داد در آرامش به سر برد و حتی واکنش چندانی نسبت به تولید ملی (GDP) آمریکا از خود نشان نداد. معامله گران انتظار داشتند این شاخص از ۴/۸ به ۵/۸ افزایش پیدا کند اما تنها ۰/۵ واحد افزایش داشت و به ۵/۳ درصد رسید. برای بسیاری این سئوال مطرح است که با توجه به جهانی بودن بازار ارز و درگیر بودن تمامی کشورها در این بازار چرا بیش از همه به تحلیل اقتصاد آمریکا پرداخته می شود؟ در پاسخ باید گفت آمریکا بزرگترین اقتصاد جهان را دارد و بزرگترین شریک تجاری اکثر کشورهای پیشرفته جهان به حساب می آید و در حال حاضر نیز بیش از ۸۰ درصد از معاملات بازار جهانی ارز مربوط به زوج ارزهایی است که یک سوی آنها دلار است. به همین دلیل در بسیاری از تحلیل ها نوسانات دلار بیش از سایرین در نظر گرفته می شود. اما در سرزمین آفتاب تابان نیز اتفاقاتی در جریان است. در چند سال گذشته اقتصاد ژاپن دچار نوعی رکود (deflation) شده که مقامات ژاپنی را مجبور کرده تا برای مقابله با این وضعیت نرخ بهره این کشور را به نزدیک صفر برسانند. اما چندی است که اقتصاد ژاپن رو به احیا (recovery) است و بسیاری از کارشناسان احتمال می دهند تا به زودی شاهد افزایش تورم در این کشور باشیم. شاخص های تورمی ژاپن نیز در ماه های گذشته اگرچه خیلی بالا نبودند اما حداقل مثبت بودند که نشان از افزایش تدریجی تورم دارند به همین دلیل چند ماه پیش بانک مرکزی ژاپن اعلام کرد که سیاست صفر نگه داشتن نرخ بهره را دیگر دنبال نمی کنند. بعد از آن بسیاری امیدوار شدند تا به زودی نرخ بهره این کشور بعد از سال ها نزدیک صفر بودن با این عدد خداحافظی کند و به همین دلیل ین در برابر دیگر ارزها در حال قوی شدن است. اما ترس از قوی شدن ین و به تبع آن کاهش قدرت صادرات این کشور باعث شده تا مقامات ژاپنی فعلاً از افزایش نرخ بهره خودداری کنند و سخنان ضد و نقیضی را به بازار تحویل دهند. در این میان در اولین ساعات بامداد جمعه (به وقت تهران) شاخص بهای مصرف کننده (Consumer Price Index) که بهترین شاخص نشانده تورم است برای اقتصاد ژاپن عدد ۰/۴ را ثبت کرد که در حد انتظار بازار و چیز جدیدی نداشت.

نوع ارز	نرخ به تومان	نوسان
یک یورو	۱۱۷۲	۱
یک دلار آمریکا	۹۱۸	۰
یک پوند انگلیس	۱۷۱۱	۵
یک دلار کانادا	۸۳۲	۳

khashayaraminy@yahoo.com

نماینده ملی ایران در اوپک تشریح کرد:

تاثیر ۱۵ دلاری مسئله هسته ای ایران بر قیمت نفت

رضا زندی

بخش پایانی

روز گذشته بخش اول گفت وگوی اختصاصی شرق با جواد یارجانی رئیس امور اوپک وزارت نفت و نماینده ملی ایران در اوپک را خواندید. امروز بخش پایانی این مصاحبه را که به پیش بینی وضعیت آتی بازار نفت و مجادله کاظم پوراردبیلی (نماینده ایران در هیات عامل اوپک) و کلود ماندیل (رئیس آژانس بین المللی انرژی) در اجلاس ماه گذشته IEF درباره یک سناریوی سیاسی اختصاص یافته می خوانید.

■اخیراً رئیس جمهور بولیوی اظهار تمایل کرده تا کشورش به جمع اعضای اوپک اضافه شود. آیا امکان طرح این مسئله در اجلاس کاراکاس وجود دارد؟

اولاً براساس اساسنامه اوپک کشورهایی که خواهان عضویت در این سازمان هستند باید جزء صادرکنندگان مهم نفت دنیا باشند. بولیوی فعلاً ازجمله صادرکنندگان مهم دنیا محسوب نمی شود. ثانیاً مکانیسم درخواست عضویت هم مشخص است. ابتدا باید موضوع از طریق دبیرخانه به جلسه هیات عامل اوپک ارسال شود و پس از تصویب در دستور اجلاس وزرا قرار گیرد. البته برای کشور میزبان منعی وجود ندارد که موضوعاتی را علاوه بر دستور جلسات طرح کند.

■رئیس جمهور ونزوئلا چندی پیش اعلام کرد که چنانچه آمریکا ایران را تهدید کند قیمت نفت سه رقمی خواهد شد. اگر شرایط برای ایران در صحنه بین المللی دشوار شود بازار جهانی نفت چه واکنشی نشان خواهد داد؟

نقش ما به عنوان کارشناس با نقش افراد سیاسی تفاوت دارد. سیاسیون می توانند براساس یک تصور مجازی نظر دهند. ما نمی توانیم وارد چنین مقولاتی شویم. چون یک احتمال فرضی است. ما با اعداد و ارقام سر و کار داریم. به عنوان یک عضو اوپک امیدوارم بازار نفت از همه مقولات سیاسی فارغ شود.

■چنانچه تحریمی علیه ایران شکل بگیرد آیا ممکن است ایران در میزان یا مقاصد صادراتی اش تجدید نظر کند؟

آنچه از وزیر نفت و وزیر خارجه که منعکس کننده نظر دولت هستند شنیده ایم، ایران بنا ندارد از نفت به عنوان یک حربه سیاسی استفاده کند.

■موضوع را از آن طرف ماجرا هم ببینیم. آیا اگر امکان صادرات نفت به بازار آمریکا به وجود آید ایران آمادگی صادرات به آن بازار را دارد؟

مسئولیت این بخش از کار به عهده بنده نیست. اما ایران همواره اعلام کرده است که این آمریکایی ها هستند که برای حضور شرکت هایشان در ایران و صادرات نفت ایران به بازارشان مانع تراشی کرده اند. تغییری در آن سیاست ندیده ام.

■آقای دکتر احمدی نژاد اوایل امسال پیشنهاد تاسیس صندوقی در اوپک برای کمک به کشورهای فقیر مطرح کردند. بعد هم قرار شد صندوق اوپک که سال ها پیش تاسیس شده بود تقویت شود. بنا بود آقای هامانه این پیشنهاد را در اجلاس مشورتی وزرای نفت اوپک در دوحه مطرح کند. آیا این مسئله طرح شد؟

این طرح را ونزوئلا در آمریکای لاتین تجربه کرده است. صندوق اوپک هم در سال ۱۹۷۵ به همین منظور ایجاد شد. البته با توجه به شرایط اقتصادی صندوق اوپک از آن هدف های اولیه فاصله گرفته است و به دنبال کمک به کشورها از طریق وام برای بهتر کردن شرایط اقتصادی شان رفته است. موضوع تقویت صندوق اوپک مطرح شد. اما می دانید که مسئولیت صندوق اوپک به عهده وزارت نفت نیست. آقای هامانه پیشنهاد رئیس جمهور را در جلسه وزرای اوپک مطرح کردند.

■واکنش دیگر اعضا چه بود؟

تصمیم گیری درباره صندوق اوپک در اختیار وزرای نفت نیست. اما آقای هامانه موضوع را برحسب وظیفه در کنفرانس مشورتی اوپک طرح کرد. البته ممکن است آنچه در کاراکاس می بینیم متفاوت از دوحه باشد.

■جنابعالی وضعیت بازار نفت را برای سه ماهه سوم میلادی چگونه پیش بینی می کنید؟

گزارش ماه مه دبیرخانه اوپک، تقاضای جهانی برای نفت اوپک در سه ماهه دوم ۲۰۰۶ را ۲۸ میلیون و ۲۳۰ هزار بشکه و برای سه ماهه سوم میلادی ۲۸ میلیون و ۲۴۰ هزار بشکه پیش بینی کرده است. تولید اوپک هم با وجود عراق نزدیک به ۳۰ میلیون بشکه در روز خواهد بود. این ارقام نشان می دهد که حدود ۱/۵ میلیون در روز به ذخایر دنیا اضافه می شود. همین امر ممکن است به قیمت نفت فشار بیاورد. تقاضای جهانی در کل سال ۲۰۰۶ نسبت به سال ۲۰۰۵ به پیش بینی اوپک ۱/۴ میلیون بشکه رشد خواهد داشت که خیلی با رقم IEA فاصله ای ندارد.

■مایلم پرسش های پایانی ام را به پرسش های آغازین گره بزنم. آیا واقعاً آژانس بین المللی انرژی توان جبران قطع نفت ایران را برای مدت ۴ سال دارد؟

باز شما فرض می کنید.

■یکی از کارهای شما در امور اوپک همین فرضیات است. یعنی تحولات بازار را پیش بینی و تحلیل کنید تا بتوانید استراتژی های گوناگون را در شرایط مختلف تدوین کنید.

آنچه که ما انجام می دهیم پیش بینی تقاضا، عرضه و بیان واقعیت هاست. یعنی موقعیت ایران در داخل اوپک و سطح جهان را مشخص می کنیم.

■آیا موقعیت ایران در داخل اوپک در سال های اخیر پایین تر نیامده است؟

ایران سهم خود را در اوپک فعلاً در اختیار دارد. اما این بدان معنا نیست که همیشه پابرجا باشد.

■اما ایران به میزان سهمیه هایش هم هنوز تولید نمی کند.

درست است. اما تولید نفت ایران با سهمیه اش در اوپک خیلی فاصله ندارد.

■چقدر کمتر از سهمیه تان تولید می کنید؟

تولید نفت ایران هم اکنون حدود ۴میلیون بشکه است.

■سهمیه ایران در اوپک در حال حاضر ۴میلیون و ۱۱۰ هزار بشکه است. برخی منابع تولید نفت ایران را حدود ۳میلیون و ۸۰۰ تا ۳میلیون و ۹۰۰ هزار بشکه اعلام می کنند.

مطمئناً ارقام منابع ثانویه با ارقام واقعی تفاوت می کند. اما به هرحال ایران برای حفظ سهمیه خودش در اوپک نیاز به سرمایه گذاری دارد. همه کشورهای عضو اوپک نه تنها افت طبیعی مخازن نفتی را جبران می کنند بلکه مقداری هم به تولید نفت شان اضافه می کنند. ما هم غیر از این چاره دیگری نداریم. ایران هم اکنون پس از عربستان، روسیه و نروژ چهارمین صادرکننده بزرگ نفت دنیا و دومین تولیدکننده داخل اوپک است.

■آنچه برای دنیا اهمیت دارد صادرات نفت است نه تولید. برخی ها معتقدند ایران پنجمین صادرکننده نفت است نه چهارمین.

درست است. اختلافات نزدیک است. فعلاً نیجریه حدود ۴۵۰ هزار بشکه از تولیدش را در مدار ندارد. برخی کشورها نظیر امارات و کویت به دلیل مصرف کم داخلی با مقداری اضافه تولید می توانند موقعیت ایران را به خطر بیندازند و آنچه برای ما خطرناک است از دست دادن مقام صادراتی مان است.

■علاوه بر جذب سرمایه گذاری به نظر می رسد باید اقدامات دیگری نظیر جایگزینی بیشتر گاز و صرفه جویی در مصرف فرآورده داخلی انجام دهیم تا بتوان مقام چهارمی صادرکننده نفت دنیا را حفظ کرد.

جایگزینی گاز برای مصرف داخلی همین الان هم خیلی کمک کرده است. اگر گاز به صنایع داده نمی شد امروز نفتی برای صادرات نداشتیم. امروز مصرف گاز داخلی معادل مصرف روزانه دومیلیون و ۴۰۰ هزار بشکه است. حدود یک میلیون و ۶۰۰ هزار بشکه هم که مصرف فرآورده های نفتی است. یعنی روزانه معادل چهارمیلیون بشکه نفت در داخل کشور مصرف می شود. این واقعاً وحشتناک است. بزرگترین معضل ما این است که چطور می توان رشد فزاینده مصرف داخلی را کنترل کرد. الان ۶۰ درصد سبد مصرف انرژی کشور ما گاز است. بیش از این شاید دیگر مقدور نباشد. تنها راه کنترل مصرف است. اگر این را رعایت نکنیم موقعیت ایران در صحنه جهانی تضعیف شده و جایگزین پیدا کردن برای نفتش بسیار ساده می شود.

■بنابراین اگر امنیت ملی می خواهیم یکی از مولفه هایش این است که مصرف داخلی را کنترل کنیم.

همین طور است. اینکه یکی از بزرگترین وارد کننده بنزین دنیا باشیم امنیتی برای ایران نمی آورد.

■ به عقیده شما مهمترین چالش پیش روی بازار نفت در ماه های آینده چیست؟

بی ثباتی قیمت نفت مهمترین چالش ها است. بازگشت ۴۰۰ تا ۴۵۰ هزار بشکه از نفت نیجریه، حل مسئله هسته ای ایران و سرمایه گذاری در بخش پائین دستی نفت می تواند این چالش را مرتفع سازد. به نظر می آید تا ۳-۲ سال آینده با سرمایه گذاری های شروع شده در بخش پائین دستی مشکل کمبود فرآورده هم در دنیا حل شود.

نیم نگاه

ماجرای مجادله کاظم پور اردبیلی با کلود ماندیل درباره جایگزینی نفت ایران

■مایلم پس از آنکه به برگزاری اجلاس اوپک در کاراکاس پرداختیم تحولات اجلاس ماه گذشته تولیدکنندگان و مصرف کنندگان (IEF) در دوحه را مرور کنیم. علاوه بر مذاکراتی که برای تامین آینده انرژی دنیا صورت گرفت آنچه برای ما قابل تامل بود مشاجره لفظی رئیس آژانس بین المللی انرژی با نماینده ایران در اوپک بود. به نظر می رسد آقای ماندیل با یک برنامه ریزی سیاسی بحث تامین نفت دنیا در صورت تحریم ایران را مطرح کرده است، با توجه به حضور شما در آن اجلاس می خواهم این موضوع را باز کنید.

برای اینکه درباره مجمع تولیدکنندگان و مصرف کنندگان (IEF) صحبت کنیم خوب است به سابقه تشکیل آن اشاره کنم. در سال هایی که عراق به کویت حمله کرده بود و ایران در یک موقعیت خوبی قرار داشت اغلب تولیدکنندگان و مصرف کنندگان انرژی دنیا در سال ۱۹۹۰ به اصفهان آمدند و سمینار خوبی شکل گرفت. استقبال قابل توجهی هم از طرف کشورهای عضو اوپک و شرکت های بین المللی انجام شد. همین سمینار باعث شکل گیری نخستین کنفرانس مشترک تولیدکنندگان و مصرف کنندگان انرژی در سال ۱۹۹۱ در پاریس شد. آن موقع ۲۵ کشور تولیدکننده و مصرف کننده و ۹ سازمان بین المللی در اجلاس شرکت کردند. بعدها تصمیم گرفته شد که این تبادل نظرها هر دو سال یک بار انجام شود. کنفرانس ها به ترتیب در نروژ، اسپانیا، ونزوئلا و هند برگزار شد. در سال ۱۹۹۹ این نشست ها به مجمع بین المللی انرژی تبدیل شد و در ژاپن و هلند تشکیل جلسه داد. این اجلاس قطر که شما به آن اشاره می کنید دهمین اجلاس مشترک تولیدکنندگان و مصرف کنندگان بود.

■سابقه ای که جنابعالی اشاره کردید جالب توجه بود اما لطفاً به سئوالم پاسخ دهید. چرا آقای ماندیل آن اظهارات تحریک آمیز را علیه ایران به کار برد؟ و چطور شد که آقای کاظم پور اردبیلی پاسخ ایشان را در یک مصاحبه داد.

از دید ایران اجلاس دوحه یک فرصت مناسب به شمار می آمد. وزرای انرژی و نمایندگان بیش از ۶۰ کشور دنیا در آن کنفرانس حضور داشتند. ۳۲ شرکت بین المللی و شش سازمان بزرگ هم در آنجا بودند. سعی ما این بود که از فرصت استفاده و نظراتمان را به دنیا اعلام کنیم. یکی از این راه ها طرح نظرات در اجلاس و دیگری انجام مصاحبه بود. ضمن اینکه تلاش کردیم در مذاکرات دوجانبه و چندجانبه دیدگاه های ایران را بیان کنیم. یکی از مسائل بسیار مهم آن اجلاس درباره بالا بردن قیمت نفت بود. طبیعی هم است که کشورها یا سازمان های بین المللی سعی کنند مقصری را برای این موضوع پیدا کنند. اما شما ملاحظه کردید که اوپک اصلاً مقصر قلمداد نشد چون همه قبول داشتند که اوپک هر آنچه در توان داشته در اختیار بازار قرار داده است.

■آقای یارجانی، به بحث اوپک و بازار نفت بعداً خواهیم پرداخت، لطفاً درباره ریشه اظهارات آقای کلود ماندیل توضیح دهید. اینکه جایگزینی نفت ایران به مدت چهار سال در چنین گردهمایی مهمی مطرح می شود آیا نمی تواند جزیی از یک سناریوی پیچیده تلقی شود؟

آقای ماندیل پیش از آن اجلاس هم بحث جایگزینی نفت ایران از طریق ذخایر آژانس بین المللی انرژی (IEA) را برای مدت ۱۸ ماه مطرح کرده بود. هیات ایرانی در مذاکرات دوجانبه با ایشان گله هایش را در این زمینه مطرح کرد. به آقای ماندیل گفتیم سخنان شما هیچ کمکی به اقتصاد انرژی و بازار نفت نمی کند. بعد هم در حضور همه رسماً عنوان کردیم که این نوع برخوردها غیراخلاقی است. آقای کاظم پور هم در یک مصاحبه بسیار روشن پاسخ آقای ماندیل را داد.

■وقتی شما اعتراض کردید واکنش آقای ماندیل چه بود؟

مقامات آژانس بین المللی انرژی در مذاکرات دوجانبه می گفتند که مطالبشان با آنچه در رسانه ها منعکس شده منطبق نبوده و معتقد بودند که در رسانه ها عده ای شیطنت کرده اند، بعد هم پذیرفتند که ایران نقش بسیار مهمی در ثبات بازار و تامین انرژی دنیا دارد. ما رسماً در تالار اصلی اجلاس (IEF) اعلام کردیم دلیل اصلی بالا رفتن قیمت نفت این است که کشورهایی که ذخایر عمده نفت را در اختیار دارند در چند سال گذشته مورد تحریم قرار گرفته اند. مثل ایران، لیبی و عراق. همین امر باعث شده است تا ظرفیت سازی به اندازه کافی انجام نشود. اگر بخواهم به نوع دیگری به سئوال شما پاسخ دهم باید عرض کنم که یکی از اهداف هیات وزارت نفت در اجلاس دوحه این بود که تلاش برخی که می خواستند قیمت های بالای نفت را به دوش مسائل هسته ای ایران بیندازند خنثی کند. نخست وزیر سابق لیبی هم که رئیس شرکت نفت آن کشور است در دوحه رسماً اعلام کرد که تحریم ها و تهدیدهای غرب برای برخورد نظامی با کشورها یکی از دلایل عمده قیمت های بالا است.

■یعنی شما معتقدید که بحث هسته ای ایران و التهاب ناشی از آن در بازارهای جهانی دلیل افزایش قیمت نفت نیست؟!

خیر. فعالیت های هسته ای ایران باعث افزایش قیمت نفت نیست. آنچه که در واکنش به این فعالیت ها صورت می گیرد بر بازار نفت تاثیر می گذارد. گاهی صحبت از تحریم می کنند. گاه مطالب دیگر را پیش می کشند. همین واکنش ها باعث می شود که قیمت ها بالا رود. تازه این یکی از عوامل است. مسائلی نظیر کمبود ظرفیت های بالادستی هم که همواره بر بازار نفت تاثیر می گذارد.

[یارجانی در اینجای مصاحبه به نقش بازارهای کاغذی و دلالان نفتی در بالا رفتن قیمت ها اشاره می کند و معتقد است دلالان نوسانات قیمت نفت را در بازار ایجاد می کنند. سپس به ایده ایران در جلسه عمومی برای ایجاد نظم در فعالیت دلالان نفتی که در بورس های مهم جهان فعالیت می کنند اشاره کرد.]

■بحرانی که بر سر برنامه های هسته ای ایران به وجود آورده اند چقدر در افزایش قیمت نفت تاثیرگذار بوده است؟

نمی توان این رقم را دقیق عنوان کرد. اما برخی تاثیر آن را تا ۱۵ دلار عنوان می کنند. اما به هر حال اینها قابل بحث است.

خبرها

اصرار بر افزایش قیمت بلیت هواپیما

ایسنا: افزایش قیمت بلیت هواپیما با توجه به یارانه ها و سرویس هایی که ایرلاین ها از دستگاه های دولتی دریافت می کنند قابل توجیه نیست. حسن زمانی نایب رئیس کمیسیون عمران مجلس با اشاره به حضور وزیر راه و ترابری در کمیسیون طی هفته جاری گفت: وزیر در رابطه با سئوالات